1. Bewustwording

Ons doel is om de bewustwording van onze inwoners verder te vergroten, zodat zij nog beter weten wat het betekent om zo lang of snel mogelijk zelfstandig te wonen. Daarbij vertellen we het eerlijke verhaal, niet alles kan meer op de manier zoals het vroeger geregeld was. Naast bewustwording onder inwoners hebben we ook als doel om organisaties bewust te laten worden dat er opgaven liggen voor verschillende doelgroepen, waarvoor organisaties samen aan de lat staan.

#	Resultaat *wat gaan we doen?*	Actie *hoe gaan we dat doen?*	Randvoorwaarden *waar hebben we rekening mee te houden?*	Niveau *lokaal of regionaal*
A1	We stimuleren een gezonde levensstijl aan de hand van maatschappelijke bewegingen als Positieve Gezondheid. *A1, A5 en B7 met elkaar verbinden*	We brengen in beeld welke bestaande programma's en lokale plannen aansluiten bij deze maatregel. We maken een plan hoe we hier vanuit de woonzorgvisie op aan kunnen sluiten.	Om een gezonde levensstijl te stimuleren is het noodzakelijk om netwerkpartners te betrekken. Ook zijn er financiële middelen nodig om dit mogelijk te maken.	Lokaal: Maatwerk passend bij de doelgroep Regionaal: Leren van elkaar
A2	We verbeteren de communicatie en informatieverstrekking richting onze inwoners. *A2, A4, A6 en A7 met elkaar verbinden*	We maken regionaal een plan hoe we als regio aansluiten op bestaande campagnes, zoals 'Praat vandaag over morgen'. Gemeenten brengen lokaal in beeld op welke wijze zij de communicatie en informatieverstrekking richting inwoners kunnen verbeteren. We bieden trainingen en workshops aan voor inwoners om hun kennis en vaardigheden op het gebied van mantelzorg en sociale cohesie te vergroten, zodat zij beter voorbereid zijn om elkaar te ondersteunen.	Om effectieve communicatie en informatie-verstrekking te bewerkstelligen is het van belang partners vanuit verschillende expertises aan te laten sluiten. Het is noodzakelijk dat communicatie aansluit qua taal, vorm en bereik op de verschillende doelgroepen. Het is belangrijk om de ervaringen van partners met het uitvoeren campagnes te benutten.	Lokaal: Advies via lokale communicatiekanalen Regionaal: Campagne
A3	We ondersteunen onze inwoners met maatregelen om (tijdig) hun woning aan te passen. *A3 en A4 met elkaar verbinden*	We brengen in beeld welke maatregelen er zijn en welke maatregelen nog worden gemist. We maken een plan hoe we deze maatregelen onder de aandacht krijgen van onze inwoners, zodat zij weten welke mogelijkheden er zijn en hoe deze worden benut.	Het ondersteunen van inwoners hierin vraagt om een pragmatische aanpak, afgestemd op de situatie van de inwoner. Daarbij is het belangrijk om een realistisch beeld te schetsen van wat wel en niet mogelijk.	Lokaal: Inzet ouderen-adviseurs, checklist aanpassingen woning,

1. Bewustwording

		We ontwikkelen een beslisboom in welke situatie, bepaalde maatregelen helpend zijn. We onderzoeken gezamenlijk de beheersbaarheid van onze Wmo-budgetten.	Het is noodzakelijk dat er zorg geleverd kan worden op de plek waar deze mensen blijven wonen. Er moet bij het kijken naar aanpassingen dus ook gekeken worden naar de beschikbaarheid van zorg.	Regionaal: We maken afspraken en zoeken naar een balans tussen particuliere verantwoordelijkheid, marktverantwoordelijkheid en gemeentelijke verantwoordelijkheid.
A4	We informeren onze inwoners over de mogelijkheden om (tijdig) te verhuizen naar een meer passende woning en ondersteunen hen bij het daadwerkelijk verhuizen door middel van advies. *A3 en A4 met elkaar verbinden*	We brengen in beeld welke mogelijkheden er lokaal zijn en waar aanvullende behoefte aan is. We maken een plan hoe we inwoners kunnen informeren over de mogelijkheden en hoe we hen kunnen ondersteunen bij het verhuizen.	Om inwoners tijdig te laten verhuizen naar een passende woning is het noodzakelijk dat er woningen beschikbaar zijn die passen bij de behoeften van deze inwoners. Vanuit het perspectief van proactieve zorgplanning, is het van belang om vroegtijdig en regelmatig in gesprek te gaan over doelen, wensen en behoeften van inwoners.	Lokaal: Inzet van doorstroomcoaches (outreachend bezoek), ouderenadviseurs, huurgewenning
A5	We verstevigen ons lokale preventiebeleid op alle leefgebieden. *A1, A5 en B7 met elkaar verbinden*	We brengen in beeld welke bestaande programma's en lokale plannen aansluiten bij deze maatregel. We maken een plan hoe we hier vanuit de woonzorgvisie op aan kunnen sluiten	Het is belangrijk om aandacht te hebben voor de diversiteit in doelgroepen die om verschillende aanpakken vraagt. Dit vraagt om eigentijdse innovaties die aansluiten bij de doelgroepen. Binnen preventie is het inzetten van scholen, werkgevers, welzijn essentieel. Om preventiebeleid ook uit te kunnen voeren moet de financiering hiervoor op orde en toereikend zijn.	Lokaal: Aanhaken bij live events, samenwerken met sportscholen/verenigingen

1. Bewustwording

A6	We informeren organisaties over de opgaven die er zijn met betrekking tot ouderen en aandachtsgroepen met als doel om bewustwording te creëren onder de organisaties dat zij samen aan de lat staan om (samen met inwoners) de opgaven aan te pakken. *A2, A4, A6 en A7 met elkaar verbinden*	Gemeenten brengen regionaal in beeld op welke wijze zij de communicatie en informatieverstrekking richting organisaties kunnen verbeteren.		Lokaal: Organiseren dat lokale partijen geïnformeerd worden Regionaal: Regionale organisaties informeren
A7	We stimuleren inwoners om zinvol bezig te zijn, door hen te informeren over het aanbod aan dag- en welzijnsactiviteiten. *A2, A4, A6 en A7 met elkaar verbinden*	We brengen lokaal in beeld hoe het huidige aanbod aan dag- en welzijnsactiviteiten eruit ziet en wat daarin nog ontbreekt. We brengen het geïnventariseerde aanbod actief onder de aandacht van onze inwoners. We onderzoeken hoe we het ontbrekende aanbod kunnen realiseren.	Om zoveel mogelijk inwoners een zinvolle dagbesteding te kunnen bieden zijn er minder regels en meer flexibiliteit nodig om te kunnen experimenteren en aan te kunnen sluiten bij de behoeften van de inwoners. Hierbij hebben we expliciet aandacht voor eigen regie en de verantwoordelijkheid van inwoners zelf.	Lokaal: Consulenten informatievoorziening, lokale partijen signalering

2. **Noaberschap** (informele zorg) **en zorgzame** (formele zorg) **wijken**

Ons doel is om ervoor te zorgen dat we bestaande (steun)structuren uit het sociale netwerk van ouderen en aandachtsgroepen behouden en waar nodig versterken.

#	Resultaat *wat gaan we doen?*	Actie *hoe gaan we dat doen?*	Randvoorwaarden *waar hebben we rekening mee te houden?*	Niveau *lokaal of regionaal*
B1	We gaan samen met inwoners en organisaties gebiedsgericht aan de slag met het behouden en versterken van noaberschap / zorgzame wijken. *B1, B2, B3, B4, B5 en B6 met elkaar verbinden* *B1 en D1 met elkaar verbinden*	We maken een gebiedsplan gericht op het versterken van 1) noaberschap, 2) steunstructuren en3) zorgzame wijken. We stimuleren een gezonde fysieke leefomgeving, waarbij er wordt uitgenodigd tot bewegen (wandelen, fietsen, spelen), elkaar ontmoeten, ontspannen, een goede milieukwaliteit (onder andere lucht en geluid), klimaatbestendigheid (zoals meer groen voor tegengaan hitte- en wateroverlast) en een goede toegang tot voorzieningen.	We nemen onze inwoners mee in de bepaling waar zorg georganiseerd moet worden. Inzet op normaliseren. Sociale kaart moet helder zijn. Informatievoorziening richting inwoners en organisaties op orde. Kennisdeling/data deling is belangrijk, dit vraagt om korte lijnen in samenwerking. Werken vanuit een bewezen aanpak, bijvoorbeeld Asset Based Community Development (ABCD) - professionals werken op basis van deze houding. Samenwerking tussen (thuis)zorgorganisaties versterken, bijvoorbeeld door zorg te clusteren. Organiseren van een bovenregionaal overleg om kennis en ervaring uit te wisselen.	Lokaal: Opstellen gebiedsplannen Regionaal: Kennisdeling
B2	We gaan werken met een lokaal afgestemde wijk of kern typologie. *B1, B2, B3, B4, B5 en B6 met elkaar verbinden* *B2 en D2 met elkaar verbinden*	We maken een lokale analyse van de wijken en kernen, waarbij we kijken naar de huidige (wijk)voorzieningen. Sterke en zwakke punten worden kaart in kaart gebracht. We maken een gezamenlijke definitie van de termen ‘wijk’ en “kern’ en we maken een gezamenlijke definitie van verschillende voorzieningen niveaus. We maken op basis van de lokale analyse een plan, afgestemd op wijk en kern.	Inwoners betrekken. Benutten bestaande onderzoeken. Aandacht voor diversiteit in leeftijd/doelgroepen.	Lokaal: Maar ook buiten gemeentegrens kijken naar voorbeelden

2. **Noaberschap** (informele zorg) **en zorgzame** (formele zorg) **wijken**

B3	We stimuleren sociale projecten, zoals buurtinitiatieven, vrijwilligerswerk informele initiatieven en inloophuizen voor zinvolle dagbesteding voor thuiswonende dementerende ouderen, mantelzorg-ondersteuning en andere aandachtsgroepen. *B1, B2, B3, B4, B5 en B6 met elkaar verbinden*	We maken een overzicht van de sociale projecten in de regio. We maken een plan hoe we a) deze projecten actief bij onze inwoners onder de aandacht kunnen brengen en b) hoe kennisuitwisseling tussen deze projecten kan worden georganiseerd. We onderzoeken de bestaande mogelijkheden om dergelijke sociale projecten te ondersteunen.	We kijken ook specifiek naar projecten gericht op het versterken van de veerkracht, aanpak eenzaamheid en omkijken naar elkaar.	Lokaal: Overzicht maken en plan opstellen Regionaal: Professionaliseren en middelen beschikbaar stellen
B4	We verstevigen de samenwerking tussen partijen die informele of formele zorg en ondersteuning bieden. *B1, B2, B3, B4, B5 en B6 met elkaar verbinden*	We brengen het aantal mantelzorgvragers en mantelzorgverleners in beeld. Ook kijken we naar de bestaande mantelzorg steunpunten in de regio. We inventariseren de informele steunstructuren, hun reikwijdte en doelgroep-oriëntatie en gaan deze monitoren. We onderzoeken op welke manier we de specifieke uitkering domeinoverstijgend samenwerken (SPUK DOS) kunnen benutten voor dit vraagstuk. We vormen een structuur dat zorgt voor commitment van formele en informele partijen, om uitvoering te geven aan de visie.	Doelfinanciering. Beleid en financiering op elkaar afstemmen. Niet te veel (formeel) bemoeien met informele structuren als dit goed loopt. Wel positief bekrachtigen en aanbieden waar ze heen kunnen voor steun. Sociale kaart: • De uitkomsten van de inventarisatie worden verwerkt in een sociale kaart. • De lokale sociale kaarten worden regionaal uitgewisseld. Monitoren: • Beschrijf SMART wat je gaat monitoren. • Beleg de taak en verantwoordelijkheid om te monitoren bij een aangewezen persoon/organisatie. • Sluit (waar mogelijk) aan bij bestaande monitoren.	Lokaal: Uitvoering projecten Regionaal: Samenwerking opzetten
B5	We zorgen voor betere nazorg en steunstructuren voor uitgestroomde, zelfstandig wonende aandachtsgroepen in onze gemeenten.	We brengen in beeld welke vormen van nazorg en steunstructuren er reeds zijn en waar aanvullend behoefte aan is.	Bij het in beeld brengen van het huidige aanbod kijken we o.a. naar voorbeelden van community wonen, housing first, uitstroom BW-nazorg, preventiewijkverpleegkundigen.	Lokaal: Plan Regionaal:

	B1, B2, B3, B4, B5 en B6 met elkaar verbinden	We maken een plan hoe we het bestaande aanbod borgen en nieuw aanbod realiseren.	De aanwezigheid van nazorg en steunstructuren maakt onderdeel uit van de fairshare afspraken die worden gemaakt over de huisvesting van aandachtsgroepen.	Afstemmen
B6	We zetten in op initiatieven gericht op leefgemeenschappen met meerdere doelgroepen en betrekken hierbij de wijk en omgeving. *B1, B2, B3, B4, B5 en B6 met elkaar verbinden*	We brengen in beeld welke initiatieven er reeds zijn en waar aanvullend behoefte een aan is. We maken een plan hoe we deze initiatieven kunnen ondersteunen. We stimuleren een gezonde fysieke leefomgeving, waarbij er wordt uitgenodigd tot bewegen (wandelen, fietsen, spelen), elkaar ontmoeten, ontspannen, een goede milieukwaliteit (onder andere lucht en geluid), klimaatbestendigheid (zoals meer groen voor tegengaan hitte- en wateroverlast) en een goede toegang tot voorzieningen.	Bepaal wat dergelijke leefgemeenschappen nodig hebben, door randvoorwaarden te formuleren en bestaande knelpunten in beeld te brengen. Daarbij kijken we ook hoe gemengd wonen projecten kunnen bijdragen. Hierbij betrekken we ook goede voorbeelden elders uit het land. Integreer de uitkomsten van deze acties met het gebiedsplan.	Lokaal: Beleid Regionaal: Kaders
B7	We zoeken de verbinding met het programma Groninger Kracht. *Het 'Versterken van zorgzame gemeenschappen' is één van de vijf pijlers onder het programma Groninger Kracht.* *A1, A5 en B7 met elkaar verbinden*	We brengen in beeld hoe we de speerpunten uit de woonzorgvisie kunnen verbinden met de activiteiten die al vanuit programma Groninger Kracht worden uitgezet.	We leggen de verbinding op de volgende onderwerpen: • Betrokkenheid inwoner, vanaf het eerste moment. • Inzet preventie, met daarbij aandacht voor: domein overstijgende samenwerking, domein overstijgende financiering en goede voorbeelden. • Bewustwording en wederkerigheid, met daarbij aandacht voor voorlichting/inzet ervaringsdeskundigen. • Zorgen voor voldoende ontmoetingsplekken.	Lokaal: Uitvoering Regionaal: Afstemming en verbinding leggen

2. **Noaberschap** (informele zorg) **en zorgzame** (formele zorg) **wijken**

- Ruimte laten/bieden voor inwonersinitiatieven.
- Benutten van goede voorbeelden (elders), zoals Mensenbieb, Herstelacademie, Wedde Dat, Welzijn op recept.

3. Gedifferentieerd woonzorgaanbod

Ons doel is om ervoor te zorgen dat we een gedifferentieerd en passend woonzorgaanbod realiseren voor ouderen en aandachtsgroepen.

#	Resultaat *wat gaan we doen?*	Actie *hoe gaan we dat doen?*	Randvoorwaarden *waar hebben we rekening mee te houden?*	Niveau *lokaal of regionaal*
C1	We zorgen voor voldoende nultreden, geclusterde en zorggeschikte woningen voor ouderen. *C1, C3 en C4 met elkaar verbinden*	We brengen de kwantitatieve en kwalitatieve behoefte lokaal (beter) in beeld. We gaan op zoek naar innovatieve woonzorgvormen. Daarbij kijken we naar goede voorbeelden elders in het land, zoals bijvoorbeeld beschreven in de handreiking: Geclusterde woonvormen voor senioren. We vormen een structuur dat zorgt voor commitment van formele en informele partijen, om uitvoering te geven aan de visie. We zetten in op opties als clustering van zorggeschikte woningen rondom (bestaande) verpleeghuizen en willen ook ruimte bieden aan kleinschalige initiatieven in kleine kernen die door bewoners en/of zorgaanbieders worden geïnitieerd.	Daarbij moeten we ook oog hebben voor wat de bewoner zelf wil (nu en in de toekomst). Bij het realiseren van de opgave, die voortvloeit uit de behoefte wordt rekening gehouden met verschillen qua voorzieningenniveau in de kernen. Het gaat hierbij primair om voorzieningen op het gebied van zorg en welzijn. Belangrijk is om met elkaar te bepalen wat we verstaan onder (het minimaal benodigde) voorzieningenniveau. Ook is het belangrijk om naast een lange termijn strategie ook een korte termijn strategie op te stellen, gericht op het creëren van extra wooncapaciteit.	Deze maatregel krijgt lokaal invulling. Op regionaal niveau vindt afstemming plaats en worden er (waar nodig) afspraken gemaakt over de invulling van de regionale behoefte.
C2	We zorgen voor voldoende passende woningen voor de aandachtsgroepen en urgente groepen. *C2, C3 en C4 met elkaar verbinden*	Gemeenten en corporaties komen regionaal tot afspraken omtrent fairshare. Afgesproken wordt dat we het inwoneraantal als vertrekpunt beschouwen en dat we inzetten op terugkeer naar de gemeente van herkomst. In sommige	De kwantitatieve en kwalitatieve behoefte aan goedkope huurwoningen (veelal in het sociale segment) moet lokaal (beter) in beeld worden gebracht.	Op regionaal niveau maken we fairafspraken over de huisvesting van urgente groepen.

		gevallen kan daarvan worden afgeweken omdat het niet in het belang van de woningzoekende is om terug te keren naar de gemeente van herkomst. In bepaalde situaties zal dus sprake zijn van beargumenteerd maatwerk. Daarna gaan we aan het werk en gaan we goed monitoren wat er gebeurt. Waarbij nog dient te worden uitgewerkt op welke schaal dat gebeurt; op provinciaal of regionaal niveau. We maken afspraken met corporaties en particuliere verhuurders in hoeverre onze fair share in de bestaande voorraad kan worden opgevangen en wat aanvullend nodig is in de nieuwbouwsfeer en transformatie van de bestaande voorraad. We vormen een structuur dat zorgt voor commitment van formele en informele partijen, om uitvoering te geven aan de visie. We zorgen voor een concretisering en een verdiepingsslag op de aantallen wanneer er meer informatie bekend en beschikbaar is.	Deze afspraken krijgen lokaal een plek in de huisvestingsverordening. In deze verordening wordt de afspraken omtrent de regionaal afgesproken urgentieregeling opgenomen. Gemeenten kunnen lokaal bepalen of zij aanvullende groepen ook als urgente groep willen opnemen in de lokale huisvestingsverordening.	
C3	We gaan de bestaande woningvoorraad beter benutten. Daartoe verbeteren we de mogelijkheden om bijv. woningen levensloopbestendig te maken,	We brengen de bestaande mogelijkheden beter in beeld, zodat nader verkend kan worden hoe deze mogelijkheden kunnen worden verbeterd.	Het is belangrijk dat de wet- en regelgeving omtrent genoemde mogelijkheden passend en werkbaar is (geen bureaucratische rompslomp).	Deze maatregel krijgt lokaal invulling.

	woningsplitsing, woningdeling, hospitaverhuur, erfdeling mogelijk te maken. *C3, C4 en C7 met elkaar verbinden*			Wel is het belangrijk dat gemeenten hier regionaal over afstemmen en bij voorkeur zorgen voor uniformiteit ten aanzien van de verschillende mogelijkheden om woningvoorraad beter te benutten.
C4	We gaan het bestaande vastgoed van corporaties, zorgaanbieders en particulieren wat ingezet kan worden voor de huisvesting van ouderen en aandachtsgroepen beter benutten. Hiertoe behoort ook het tijdelijk benutten locaties dit op nominatie staan voor sloop en/of herbestemming. *C3, C4 en C7 met elkaar verbinden*	We maken een actueel en volledig beeld van het huidige vastgoed wat a) reeds wordt ingezet voor de huisvesting van ouderen en aandachtsgroepen en b) het vastgoed wat hier (eventueel na aanpassingen) voor ingezet kan worden. We kijken hierbij naar de mogelijkheden van woningcorporaties om hun voorraad door te lichten. En wat er mogelijk is qua inventarisatie en registratie tijdens huisbezoeken.	Om het bestaande vastgoed beter te benutten moeten (waarschijnlijk) nadere afspraken worden gemaakt met corporaties, zorgaanbieders en particuliere vastgoedeigenaren en financiers van zorg (zorgkantoor, verzekeraar, gemeente). Aandachtspunt hierbij zijn de risico's die ontstaan (bijv. ten aanzien van leegstand) als zorgpartijen het huurcontract van het vastgoed opzeggen, omdat zij geen zorgcontract meer hebben (bijv. als gevolg van het niet gegund krijgen van een aanbesteding). In de huidige praktijk doet zich vooral voor bij aanbieders voor VG en GGZ-BW. Ook is het belangrijk dat zorg- en welzijnspartijen vroegtijdig betrokken worden in het proces, op het moment dat bestaand	Deze maatregel moet regionaal worden aangevlogen. Nadat het huidige beeld is bepaald en regionaal afspraken zijn gemaakt over de spreiding van woonzorgvoorzieningen over de regio kan de invulling lokaal plaatsvinden.

			vastgoed (bijv. als gevolg van leegstand en/of verkoop) op de markt komt.	
C5	We bieden meer ruimte voor het tijdelijk plaatsen van pre-mantelzorgwoningen.	We ontwikkelen beleid waarbinnen het tijdelijk plaatsen van pre-mantelzorgwoningen mogelijk is.	Het plaatsen van mantelzorgwoningen, als tijdelijke unit, is in veel gevallen vergunningsvrij[1]. Idealiter wordt ook het plaatsen van pre-mantelzorgwoningen (tijdelijk) vergunningsvrij. De vergunning vrijstelling voor mantelzorgwoningen behoudt haar randvoorwaarden en tijdelijke karakter.	Deze maatregel krijgt lokaal invulling. Wel is het belangrijk dat gemeenten hier regionaal over afstemmen en bij voorkeur zorgen voor uniformiteit ten aanzien van het beleid voor premantelzorgwoningen.
C6	We beoordelen lokale plannen voor woonzorgvormen te beoordelen aan de hand van een afwegingskader. *C6 en D7 met elkaar verbinden*	We ontwikkelen een afwegingskader.	Voor de ontwikkeling van het afwegingskader sluiten we aan bij bestaande instrumenten, zoals bijvoorbeeld het toetsingskader en de procesaanpak voor woningbouw in de gemeente Stadskanaal.	De opbouw en inhoud van het afwegingskader wordt regionaal afgestemd. Het afwegingskader wordt lokaal toegepast.
C7	We ontwikkelen een regionaal spreidingsplan voor onze huidige en toekomstige woonzorgvoorzieningen. *C3, C4 en C7 met elkaar verbinden*	We brengen allereerst het huidige aanbod in beeld worden gebracht. Dit dient als basis voor het te ontwikkelen plan. We haken aan bij de woonzorgkaart (koplopersinitiatief) en Fair Share afspraken.	Bij de totstandkoming van dit plan moeten zorgaanbieders, corporaties, vastgoedinvesteerders, welzijnsorganisaties, inwonersvertegenwoordigers en financiers van zorg worden betrokken.	Er kan worden overwegen om dit spreidingsplan (op onderdelen en/of voor bepaalde doelgroepen/voorzieningen) provinciaal op te stellen.

[1] https://iplo.nl/thema/toepassing-regels-praktijk/mantelzorgwoning/bouwregels/

		We maken afspraken over het al dan niet concentreren van zorg voor ouderen rondom bestaande locaties waar zorg aan ouderen wordt geboden. We maken afspraken over het al dan niet ontwikkelen van woonvormen voor specifieke doelgroepen. Denk daarbij aan woonvormen, zoals Skaeve Huse, Housing First, Gespikkeld Wonen en een lokaal vangnet(opvang)-voorziening.	Ook wordt bij de ontwikkeling van woonzorgvoorzieningen gekeken naar de mogelijkheden om doelgroepen te combineren/mixen, waar dit passend is met aandacht voor de leefbaarheid. Het regionale spreidingsplan sluit aan bij de uitgangspunten van de (nog te maken) fair share afspraken over de huisvesting van ouderen en aandachtsgroepen.	
C8	We versterken de leefbaarheid in onze wijken en buurten met (relatief) veel corporatief bezit.	We ontwikkelen samen met zorgaanbieders, welzijnsorganisaties, corporatie(s) en huurdersorganisaties beleid om de leefbaarheid in onze wijken en buurten met veel corporatief bezit te waarborgen.	De huisvestingsopgave van aandachtsgroepen zal voornamelijk landen in met name de (betaalbare) corporatieve voorraad. Het is daarom belangrijk dat er wordt gewerkt aan bewustwording en het vergroten en delen van kennis over de aandachtsgroepen. Ook moet gestreefd worden naar een gezonde mix qua doelgroepen, waarbij draagkracht en draaglast van een wijk/buurt in balans zijn.	Deze maatregel krijgt lokaal invulling.
C9	We zetten in op het gericht toewijzen van nultreden, zorggeschikte en geclusterde woningen aan de doelgroepen waar deze voor zijn bedoeld.	We maken afspraken over de toewijzing van nultreden, zorggeschikte en geclusterde woningen aan de doelgroepen waar deze voor zijn bedoeld.	De afspraken over het toewijzen van genoemde woningen moet worden opgenomen in de lokale huisvestingsverordening.	Deze maatregel krijgt lokaal invulling. Wel is het belangrijk dat gemeenten hier regionaal

	C1, C2 en C9 met elkaar verbinden		Zorgaanbieders worden betrokken bij het maken van deze afspraken, omdat het om meer gaat dan alleen een passende woning. We maken afspraken over de toewijzing van (passende) woningen d.m.v. een doorstroom- en/of wachtlijst.	over afstemmen en bij voorkeur zorgen voor uniformiteit ten aanzien van de afspraken die moeten landen in de lokale huisvestingsverordening.
C10	We zorgen voor een stevige verankering van het benodigde woonzorgaanbod in het lokale omgevingsplan.	We integreren de afspraken om te komen tot een gedifferentieerd woonzorgaanbod in het lokale omgevingsplan.	Door de afspraken over hoe we komen tot een gedifferentieerd woonzorgaanbod een plek te geven in het omgevingsplan, worden gemeenten gedwongen tijdig keuzes te maken over wat, waar mogelijk is. De vrijblijvendheid van de te maken afspraken neemt hierdoor af.	Lokaal
C11	We ondersteunen burgerinitiatieven bij de aanvraag- en vergunningsprocedures t.b.v. van woonzorgvormen, zoals bijv. Kleinschalige woonvormen, Tiny Houses, Hofjes.	We brengen in beeld hoe we de bestaande procedures kunnen verbeteren en op welke wijze we burgerinitiatieven kunnen ondersteunen. We kijken hoe we inwoners kunnen begeleiden en ondersteunen bij het opzetten van een dergelijk initiatief.		

4. Passend voorzieningenniveau

Ons doel is om ervoor te zorgen dat in onze kernen, zowel in de stedelijke kernen als in de buitengebieden, een basis voorzieningenniveau beschikbaar blijft, zodat inwoners met een zorg- of ondersteuningsvraag zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

#	Resultaat *wat gaan we doen?*	Actie *hoe gaan we dat doen?*	Randvoorwaarden *waar hebben we rekening mee te houden?*	Niveau *lokaal of regionaal*
D1	We zorgen voor voldoende ontmoetingsplekken. *B1 en D1 met elkaar verbinden*	We maken gebiedsgericht een plan met partijen op basis van analyse. We vormen een structuur dat zorgt voor commitment van formele en informele partijen, om uitvoering te geven aan de visie.	Samenwerking met bestaande aanbieders van ontmoetingsplekken zoals wooncorporaties, zorginstellingen, wijkorganisaties. Beter gebruik maken van bestaande dorpshuizen	Lokaal
D2	We gaan werken met een lokaal afgestemde wijk of kern typologie. *B2 en D2 met elkaar verbinden*	We maken een lokale analyse van de wijken en kernen, waarbij we kijken naar de huidige (wijk)voorzieningen. Sterke en zwakke punten worden kaart in kaart gebracht. We maken een gezamenlijke definitie van de termen 'wijk' en "kern' en we maken een gezamenlijke definitie van verschillende voorzieningenniveaus. Dit laatste gebruiken we om een basisdienstverleningsniveau te bepalen voor aandachtsgroepen en ouderen. We maken op basis van de lokale analyse een plan, afgestemd op wijk en kern.	Sommige gemeenten werken al met een wijk of kern typologie. We checken of de ze nog steeds actueel is. Waar nodig scherpen we deze aan. Verder is het belangrijk om inwoners te betrekken, gebruik te maken van bestaande onderzoeken en aandacht te hebben voor de diverse doelgroepen. Het hanteren van een gezamenlijke definitie binnen de regio ten aanzien van verschillende voorzieningenniveaus, in het bijzonder het benodigde basisvoorzieningenniveau, zorgt voor een gelijk vertrekpunt en speelveld. Hierdoor ontstaat meer uniformiteit, ook richting netwerkpartners en wordt inzichtelijk in welke gebieden investeringen in het	Lokaal: Maar ook buiten de gemeentegrens kijken naar voorbeelden.

			benodigde basisvoorzieningenniveau nodig zijn.	
D3	We inventariseren de bestaande mobiliteits- en vervoersoplossingen voor onze inwoners en medewerkers en versterken deze waar nodig.	We brengen reisbewegingen in kaart, zowel formele als informele reisbewegingen. We inventariseren welke alternatieve mobiliteitsoplossingen er zijn.		Regionaal
D4	We onderzoeken met de huisartsen en de SOG (binnen verpleeghuizen) hoe we kunnen zorgen voor een dekkend netwerk van huisartsen en SOG's over de kernen en intramurale verpleegzorgplekken.	We leggen de verbindingen met reeds bestaande ontwikkelingen die zich richten op dit vraagstuk.		Regionaal en lokaal
D5	We maken afspraken met zorgaanbieders, de zorgverzekeraar en het zorgkantoor over mogelijkheden- en onmogelijkheden om in de verschillende kernen planbare- en niet planbare zorg te leveren.	We maken een plan van aanpak in afstemming met genoemde partijen. We vormen een structuur dat zorgt voor commitment van formele en informele partijen, om uitvoering te geven aan de visie.		Regionaal
D6	We stimuleren de inzet en het gebruik van zorgtechnologie.	We onderzoeken welke rol gemeenten hebben ten aanzien van de inzet en het gebruik van zorgtechnologie. We brengen in beeld welke vormen van zorgtechnologie reeds worden ingezet.	Glasvezel overal Samenwerking zoeken met o.a. zorgaanbieders Informatie delen onderling (Tza)	Regionaal
D7	Lokaal hanteren we het regionale spreidingsplan en afwegingskader ter		Het afwegingskader draagt/sluit bij aan: - Spreiding van aandachtsgroepen.	Regionaal

	bepaling van (planologische) medewerking aan nieuwe vestigingen en uitbreiding van bestaande zorg- en woonzorgvoorzieningen. *C6 en D7 met elkaar verbinden*	- Realiseren van voldoende passende. woningen voor eigen huidige inwoners met een zorgvraag. - De omgevingsvisie en bestemmingsplannen.